

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A legidősebb kérdés.

Még egyelőre kis bajnak látszik, de a leg-
 élénkebben foglalkoztatja városunk, megyénk gaz-
 dalkodóit. A mezőgazdálkodásról és rendőrségről
 szóló 1894. évi XII-ik törvénycikkről szólunk,
 általános társadalmi és gazdasági szempontból és
 időszertiségét az adja, hogy helyi hatóságunknak
 február havában legkésőbb ezt a törvényt a gya-
 korlatba kell átvennie, a községi képviselőtestü-
 letnek most folytatják erről való tanácskozásait.
 És persze, mert hiszen az emberiség átlagának
 az új intézmény sohasem tetszett, de azután ezen
 törvény életrevalóságát és jó következtéseit nem
 is tudjuk, — meglehetősen a debachálás ellene.

Nálunk talán nem fog az bekövetkezni, mint
 másutt hogy e törvény végrehajtását megta-
 gadják, mert szentesített törvénnyel állván
 szemben, ez teljesen célra nem vezet és csupán
 kedélyingerlő akció. A „non possumus“ elvére
 való helyezkedés elég kényelmes dolog, de szin-
 tén céltalan: a törvényben stipulált mezőirt (a
 „csősz“ kifejezés hivatalból száműzve van az új
 törvényben) avagy öröket föl kell fogadni és ez-
 zel az amugy is megterhelt föld egy újabb adó-
 nemhez jut.

És ez az, a mi ellen egy kis polgári dis-
 kussziót kell fűzni, mert például eszményileg szép
 a 74. szakasznak ama rendelkezése, „hogy a
 határ oly terjedelmű s fekvésű járásokra osztandó
 be, hogy az oda alkalmazott mezőirt az őrzésére
 bizott területet naponként többször bejárassa és
 ekként a felügyeletére bizott jószágot a károsi-
 tásoktól megvéddesse s a közvetlen hatósági fel-
 ügyeletet a törvény sok fontos határozmányának
 teljesítése tekintetében gyakorolhassa“, de miként
 ellenőrzik, és ez a háromszori bekerülés tolvaj-
 juktól és gazoktól megvéd-e? jogos kérdés! Aztán
 megbírnak-e mi annyi mezőirt, hogy ez a három-
 szori bejárásra képes legyen naponként? Hiszen
 így egy mezőirtre 1000 kat. holdnál több nem
 juthat. És ha megbírnak szemben azzal, hogy a
 törvény a felelősség elvét nem mondja ki, —
 arányban fog-e állani ez a ráfordított áldozattal.
 Hiszen, a magunk részéről, értjük, miért nem
 helyezkedett a törvény a felelősség elvére, azért,
 mert módjában volt kinek-kinek meggyőződve
 lenni a felelős éjjeli örök nem régi rendszeréből.
 Mikor még a felelősség divott a határon, csősz-
 nek igaz ember be nem szegődött. Hanem be-

szegődtek a tolvajok. A hol a legnagyobb tolvaj
 volt a csősz, attól nem loptak a többiek, mert
 félték tőle, hogy — kétszeresen visszalopja,
 ámha a másoknak kezére bízott jószágból vett
 el, a csősz nem esett kétségbe, hanem a legkö-
 zlebbi éjszaka a harmadik határból is vissza-
 lopta. Az ilyen felelősségből nem kérünk.

Intencióiban nemes a törvény, de azt hisz-
 zük, hogy az urbéri földek, melyek szinte be-
 népesültek már, a hol bogárhátú tanyák vannak
 mindenfelé, ott a mezőirt teljesen nélkülözhető és
 ha mezőirtet oda is alkalmaznak, ez nem a
 földtulajdonosok szükséglete, hanem egyszerűen
 a törvény követelése.

Nagyon helyes és eléggé nem üdvözölhető
 a törvénynek azon intézkedése, hogy ezental az
 in flagranti esetek büntetve lesznek és a mező-
 őrnek egyszerű bemondása birságot fog maga
 után vonni és nem fog az történni, hogy ha a
 csősz nem tudott tanut hozni, hiába csipte meg
 a tolvajt, az ha letagadott mindent, elítélhi, meg-
 birságotolni, a kártétel visszafizetésére szorítani
 nem lehetett. Most a mezőirt a szolgabíró, avagy
 polgármester előtt esküit tévén, bemondása bizo-
 nyító erejű és feltétlenül hitelt érdemlő.

Van tehát kétségtelenül sok helyes, sok jó
 az új törvényben, de nagyon sok homályos a
 törvényből világosan ki nem olvasható intézkedés
 és a helyzet azon kérelemre készlet megyénk
 gazdasági együletéhez, legyen szíves a községek-
 nek segítségére lenni és a homályos intézkedé-
 seket állapítsa meg konkrétan, hogy a képviselő-
 testület voltaképpen mit cselekedjék, hogy egy-
 részről a törvény végrehajtásának vétségébe ne
 essenek, másrészt pedig a végkimerülésig sujtott
 gazdák a legkisebb produktív haszonnal sem járó
 további nagy és súlyos költségektől lehetőleg
 megkíméltesse.

Ujdonságok.

Tisztelges Császkánál. Emlékeznek olva-
 sóink, hogy a zombori kegyuri bizottság elhatározta,
 mikép azon nagymérvű jótékonyaságot, melyet Császka
 György kalocsai érsek a zombori róm. kath. hitközség
 iránt főleg az új templom felépítése által tanusított,
 személyesen is tisztelgini fognak küldöttségileg az ér-
 seknél. A küldöttség most akart felutazni Kalocsára, a
 polgármester tudakozására azonban azt a birt nyerték,
 hogy az érsek busvétig nem lesz székhelyén. Így hát
 a tisztelges busvét utánra marad.

Uj lelkesz. Az ó-futtaki gör. kel. szerb hitközség
 lelkeszévét főt. Kosztity Péter, adminisztrátor nevezetett ki.

Bankett. Kedden az „Elefánt“ szállodában igen
 sikerült bankettet rendeztek Tarczy Dezső, zombori
 főszolgabíró tiszteletére. A banketten ötvenen vettek
 részt: a zombori járási községi jegyzők, bírák, orvosok,
 több plébános és néhány földbírtokos. Az első felkő-
 szütőt Vujevich Lajos, zombori járási szolgabíró mon-
 dotta el. A járás nevében üdvözölte igen szép szavakban
 az új főszolgabírót. A felkőszöntőre Tarczy Dezső vá-
 laszolva, járását üdvözölte. Bosnyák János bezdáni jegyző
 a távozó Poppovits Dusán volt zombori járási szolgabí-
 rót köszöntötte fel. Poppovits Dusán válaszában szintén
 a zombori főszolgabírói járást és illetve ezen járás köz-
 ségeinek előjáróit élte. Tiszteket mondtak még:
 Jovanovits Mladen ó-szivaci gör. kel. lelkesz szerb nyel-
 ven Poppovits Dusánra, Eimann Károly új-szivaci jegyző
 szintén Poppovits Dusánra, Teichmann ó-szivaci bíró
 német nyelven Tarczy Dezsőre, dr. Kabos Márton eson-
 oplai községi orvos Poppovits Dusán családjára, Deak
 Andor esonoplai jegyző Tarczy Dezsőre stb. A banket-
 ten a hangulat igen kedélyes volt; az új főszolgabíró
 minden oldalról a legszívesebben óvációknak tárgya volt.

Hazi estély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda
 hétfőn este tartotta meg február havi házi estélyét. Az
 estély sikere felült minden várakozást. A házi estély-
 nyek eddig is igen jól sikerültek, a hétfői azonban már
 a siker tetőpontját érte el. Nagyszámu és díszes közön-
 ség volt jelen. A műsorból különösen ki kell emelnünk
 Jeszenszky Jolán kisasszony szavalatát, aki Ilosvai „Férj-
 hez menjek-e?“ c. monológját adta elő. Nem nagyitunk,
 midőn azt mondjuk, hogy a kisasszony meglepő tökély-
 lyel adta elő a szellemes monológot.

A zombori kir. törvényszék és az annak
 területén lévő járásbírók mult évi ügyforgalmáról
 szóló tevékenységi kimutatást most kaptuk meg, mely-
 ből a következő érdekes adatokat közöljük: A zombori
 törvényszéknel elintéztetett a mult évben 15.170 polgári,
 17.675 telekkönyvi, 7567 büntetőügyi, 33 fegyelmi és
 2094 elnöki beadvány; — a zombori járásbírósnál
 19.260 polgári és 4379 büntetőügyi beadvány; — az
 apatini járásbírósnál 7339 polgári és 2284 büntetőügyi
 beadvány; — a hódásghai járásbírósnál 4220 polgári,
 3756 telekkönyvi és 1704 büntetőügyi beadvány; — a
 kulai járásbírósnál 8210 polgári, 4555 telekkönyvi és
 1902 büntetőügyi beadvány.

Pályázat. A zombori I-ső öngyógyító-szövetkezet-
 nel elhalálozás folytán megüresült jegyzői állásra f. évi
 február hó 16-iki határidővel pályázat hirdettetik. A
 jegyző kötelessége a könyvelőnek mindenben segídeni
 és az egyleti ügyeket az igazgató utasítása folytán vé-
 gezni. Pályázati kérvények Tarczy Mór igazgató urhoz
 a fenti határhoz benyújtandók.

Nagyszerű vadászeredmény. A futtakai
 uradalomban az idei telen tartott vadászatok eredménye
 föltűnő. A mult évekét. Megközelítőleg elejtett 2000-en
 fölül nyul, 8 óz, 10 róka, 6 vaddisznó.

Eszküvő. Ziguri Szándi a napokban esküdtött örök
 hűséget a hódmezővásárhelyi görög templomban Kmetyko
 Károly városi könyvelővel.

A „BACSKA“ tárcája.

Három legény.

— Uhländ. —

Három legény átkelt vígan a Rajnán,
 Egy kormárosnéhoz betértek, szólván:

„Kormárosné! van-e jó sör, bora?
 Szép kis leánykája hova lett, hova?“

„Üdítő és tiszta minden italom,
 Szép leánykám fekszik a ravatalon.“

És a mint betértek a kamarába,
 Ott feküdt fekte koporsójába.“

Az első a fátjolt lefekté róla
 És sokáig nézte őt szomorkodva:

„Ó, ha most még élnél te szép teremtmény,
 E perctől csak téged szeretnék én!“

A második megint rá visszatette
 A fátjolt s elfordult és sirt megette:

„Ó, hogy ravatalon látlak tégedet!
 Anyi éven én is hogy szerettelek!“

A harmadik újra azt felemelte
 És halvány ajkára csókját lehelt:

„Szeretlek mindig, szeretlek ma is,
 S szeretni foglak a túlvilágon is!“

Szabadka Gyula.

HONYÁGY.

— Egy sentimentális ifjú naplójából. —
 Közzétési: Biberach.

Pest, 1894.

Alig pirkad az ég kelet felé, alig üti el a torony-
 óra azt a bizonyos számot, köpenyembe burkolózva sietek
 előre a félhomály megülte utcákon keresztül, el oda,
 ahol munkáért kenyeret adnak.

Napról-napra, egyik héten úgy, mint a másikon,
 kora reggel munkába állok. Még nem esett meg velem,
 hogy csak egyszer is bár, elmaradtam volna. Azokon
 az utcákon, melyeken végig kell mennem, a hajnal
 közönsége: a szegény munkásnép már szinte jól ismer.
 Egyik jön, a másik megy, kinek erre, kinek arra vezet
 az útja munkája helye felé. Sokan köszöntenek e jó
 emberek közül, mások kétértelműen néznek a szemem
 közé. Ezek, ha megszólítanak őket, bizonyosan meg-
 nagyságos uraznának, így azonban, hogy nem szölok
 hozzájuk, bizonyára azt gondolják magukban:

— Szegény ördög! Urnak látszol ugyan, de azért
 te sem vagy különb rabszolga, mint mi.

Igazuk van. Ha a rabszolgát sanyaru arccal, beesett
 szemekkel ábrázolják a művészek és ha tényleg is
 olyanok, mint festve, vagy szoborművé alakítva, akkor
 rólam is elmondhatják: rabszolga. Modern rabszolga,
 akit nem korbácsolnak ugyan, nem is adnak kardot a
 kezembe, hogy gladiátorként gyönyörködtessem sok ezer,
 hozzám hasonló rabszolgával a hatalmasokat, azáltal,
 hogy egymásnak esve lekasaboljuk egyik a másikat.
 Ez a divat a multé. Nehéz volna azt még egyszer föl-
 újítani. — Aztán mégis csak rabszolga vagyok. Rabja
 az életnek, rabja a megélhetésért való küzdelemnek, sok
 vágyam, még több reményem, amelyek aligba fognak
 beteljesülni. Hagyján. Hiszen minden embernek vannak
 vágyai, reményei, amelyek sobasem válnak valóra. De
 amikor látom és kézzelfoghatólag tapasztalom, hogy
 legjogosabb reményeimről ridég kézzel forgatnak ki
 azok, akiknek munkámmal vagyont szerezni segíték,
 akkor elfog a keserűség, a bánat és — haza vágyom.
 Feljöttem a fővárosba s nem hoztam magammal

mást, mint bátorságot arra, hogy az étellel szembe
 nézek; mint tanultságot; lelkesedést a jóért; élet- és
 munkakedvet és egy szívet — bár csak ezt hagytam
 volna otthon! — tele érzelmmel, szeretettel és a leg-
 elrejtettebb redőiben egy kis ábránddal. A ruha teszi
 az embert és nekem ruhám nem volt, hát nem is jöttem
 emberszámba. Először ruháért dolgoztam. Mikor volt
 ruhám, elmentem és kínáltam az embereknek azt, amit
 magammal hoztam. Megnéztek, jóképe, használható em-
 bernek találtak és adtak munkát.

Azóta dolgozom. Dolgozom odaadással, szívósan.
 A gyárak sapadt munkásaival együtt megyek dolgom
 után, napról-napra törődöttemben, elfojtó lélekzettel,
 de megyek. Odaadom mindazt, amit agyam és szívem
 teremt, odaadom másoknak, legyen az övek, csak ke-
 nyeret adjanak!

De mikor még azt sem adnak úgy, ahogyan egy
 embert megillet. Gögösen odavágnak elébem egy összeget,
 amelyhez jogom van, amely az enyém, azután azt
 mondják:

— Keressen magának más foglalkozást!

— Miért? Hát nem jó munkát végeztem? Nem
 dolgoztam lankadatlanul, legjobb tehetségem szerint,
 csaknem egész nap?

Később hallom, hogy modoros, szögletes, büszke,
 önféjű. Nem tud újat; szítja, ami a szemünkben jó,
 (ha mindjárt gonosz is) és dicséri, ami nálunk rossz.
 Barátainkat lerántja — eh, ilyen fráter nem kell, vigye
 az ördög... És mindezt azért a nyomorult 30-40
 forintért, amelyből minden krajcárt a fogamhoz kell
 vernem, mielőtt kiadom.

Ónálló gondolkodásmód, független ítélet — elesa-
 patás. Ott hagyom egészségemet, fele tudómet és amikor
 azt hiszem, hogy no, most már fölemelik a fizetésemet,
 akkor — kidobnak. Az igazság és jogközpontúság,
 a sokaktól bántott ember, ki nem tesz mást, mint lomhán
 sítkezézik a mások szerzte dicsőség fényében, kidob.
 Teheti, övé a pénz és hatalom. Ó, a világ igen szép,
 csak úgy rémlik, mintha az emberek kissé kegyetlenek
 volnának. És ez fáj, nagyon fáj az én balga szívemnek.
 Miért is hoztam én ezt magammal? De sok bajtól

k jövő sze-
rosi tanács
elején tar-
atát. A pá-
ai 1895/6.
yból 3 hó-
ó. Zombor-
atengedi a
zolinvilági-
ató mind-
helyiségről
elbivatnak,
lamint 100
évi február
nyújtásak
ál szintgyi

A poruljárt házasságtörő. Leibach Antal földbirtokos dobokai szállásán rémes gyilkosság történt. Leidermann Imre ottani kertész, dacára nős voltának, másnak a feleségét szerette volna szeretetűl bírni. Legjobban fájt a foga Bugyi János kocsis fiatal feleségére. Leidermann mézes-mázos szavakkal közeledett a szép asszony felé, de az erélyes szavakkal visszautasította az ajánlatot. Figyelmezteté is Leidermann, hogy nem-
telen beszédével ne zaklassa. Bugyi János is megtudván a dolgot, Leidermannt éppen azon pillanatban, midőn ismét az asszonyhoz közeledett, torkon ragadta, s egy nagy konyhakéssel úgy oldalba szurta, hogy a heves-
verű szerelmes nyomban kiadta a lelkét. Bugyi önként jelentette föl magát s midőn a csendőrség a tényről meggyőződött, átadta a kir. járásbírósnak.

Kaszinói közgyűlés volt Apatinban vasárnap e hó 3-án d. u. 5 órakor a kaszinó helyiségeiben az András-féle vendéglőben. A választás eredménye követ-
kező: elnök Krieg Béla, alelnök Jeisel Henrik, jegyző Szatmáry József, pénztárnok Ibisits Ignác, ügyész dr. Grüber Lajos, könyvtárnok Fauszt József, gazda dr. Zsibory József. Választmányi tagok: Balás Vince, Dombóvits Márton, Declava Béla, Hauke Imre, Jellmann József, Kaufmann Sándor, dr. Lang József, Rátay Ti-
vadar, id. Raichl Péter, dr. Steecz György, dr. Weid mann Vilmos és Zsuffa Antal. Számvizsgálók: Wolf Attila, Krieg Károly és Langer János.

Meghívó. A szabályi ipartestület folyó évi február hó 9-én a Valah-féle vendéglőben bált rendez. A tiszta jövedelem: a szabályi ipartestület iroda butoro-
zására és felszerelésére fordítatni fog, miért is felül-
fizetések köszönettel fogadtnak, és hírlapilag nyugtáz-
tatnak. Beiepti díj személyenkint 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor.

Leányrablás. A mi Bácskánkban a régi ro-
mantika nem halt ki egészen s különösen olykor-olykor előfordul a szerb hitsorsaink között, kiknél az ugynevez-
ett „uszkoecsisás“ divat. Bűntető törvényünk az ilyen leányrablást meglehetősen súlyosan bünteti, azonban mit
törődik a szerelmes ifjú a törvénnyel, csak imádoztját — kit szülőinek ellenzése folytán szépszerivel magának
nem mondhat — elnyerhesse. Ugyanezen eset történt meg az elmúlt héten Adán is, midőn Beslin Misó leányát
Szmilyánszky Szimó fia a szállásról — lehet, hogy erő-
szakból, de az is lehet, hogy a leány beleegyezésével a szállásról eluszkocsiztatta. A szülők azután a rendőrség
és csendőrség segélyével nyomozni kezdték s meg is ta-
lálták a fiatalokat Petrovovszellén. De nem kevéssé voltak a leány szülői meglepve, midőn feltalált leányu-
kat a legény elhagyására s a szülői házhoz való vissza-
térésre felszólítottak, a leány az engedelmességet kereken megtagadta s kijelentette, hogy a szülői házhoz majdan csak férjével fog visszatérni. Ily körülmények között azután a szülők nem tehetek egyebet, minthogy a fiatalokat rabizták sorsukra.

Tűzoltó-bál Bulkeszen. A bulkeszi tűzoltó-
ság folyó évi január hó 31-én sikerült táncmulatságot rendezett, mely alkalommal fellüftöztek: Kottler Ottó
lelkész 50 kr, Tessényi István jegyző 4 frt 20 kr, Gruby C. M. 50 kr, Krämer Péter 1 frt, Bruck Arnold (Ujvidék) 50 kr, Elicker Bálint 50 kr és Schwendtner József 50 kr.

Megszökött az urától. Bertye Novák csu-
rogbi lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy neje szül. Bocsity Szóka tőle megszökött, az ő beleegyezése és eselédőnyv nélkül Filipesev Szimo ó-becsei lakosnál már régebb idő óta szolgálatban áll. Kéri a hűtlen asz-
zony haza idóloncolását.

Öngyilkos rendőr. Tikviczky János szabadtői városi lovasrendőr a napokban szolgálati fegyverével szájába lőtt s azonnal meghalt. A golyó a fejtetőn négy-
krárcsáros nagyságu lukat furva a sapkában akadt meg. Tettének oka meg kiderítve nincsen, de valószínű, hogy részegségében követte el.

Pofoszkodás táncközben. A kupuszina nagyvendéglőben e hó 3-án a szokásos vasárnapi tánc-
mulatság alkalmával egy St. G. nevű polgár-embernek fiát néhány pofonnal tisztelték meg legényársai, mert nem találták odavalonak, (nem felvégi.) Ugyanis meg-
jegyzendő, hogy e községben a nagyvendéglőn kívül egy a Kafanához címzett tánchelyiség is van, melyhez a legények véleményei szerint St. G. fia tartoznék, (mert alvégi.) Így tehát nem lehet csodálni a mulató legények felbátorodását! De evvel még nincs vége történetünknek, mert nevezett legényeknek hajadon
nénye is a leány-sereg közt léven, s a pofoszkodó legények közé vegyült bátyja megmentésére. Ezt látva az ablak alatt levő édes anyjuk, kit szintén a kíváncsi ság oda esalt, de úgy látszik, hogy a fián elkövetett jobb és baloldali cirogatást nem nézhette tovább jó szemmel, mert behatolt a helyiségbe, s szitkokkal, átkokkal halmozá el a pofoszkodókat. No, hogy ez a vén asszony ne szidjon minket rebegeg egyik legény — tegyék ki őket miutánnyukat. Persze ez elég biztató szó volt abhoz, hogy mindháromnak megadták az utat; azaz magyarul mondva: kibotkát. Údvös tanuság tebat az: hogy ki-ki maradjon a maga fészkenél.

A zombori vadászati jog bérbeadása. Zombor szab. kir. város területén bérbeadott vadászati jog bérlete f. évi július hó 31-én lejár; a vadászati jog-
nak újabb hat évre leendő bérbeadása alkalmából a feltételek megállapítása végett szükségesnek mutatkozik a határbeli azon birtokosok meghallgatása, kiknek bir-
toka az 1883. évi XX. t. e. értelmében külön önálló vadászterületet nem képez, annyival is inkább, mert több zombori birtokos kérvényt nyújtott be hozzám az iránt, hogy az eddigi szerződésben foglalt, a lobáton agarak-
kal való vadászat tilalma, a jövő szerződés feltételeiből kihagyassék. Ennek folytán felhivatnak Zombor város határbeli mindazon földbirtokosok, kiknek földbirtoka az 1883. évi XX. t. e. 2. §-ában körtlirt terület közé nem tartozik, hogy f. évi február hó 20-án d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartandó birtokossági gyűlésen

megjelenni és a bérbeadási feltételek iránt, illetve a fentemlített tilalom jövőben is leendő fenntartása vagy elejtése iránt nyilatkozni sziveskedjenek. Zomborban, 1895. évi február hó 6-án. Schlagger Gyula s. k., polgármester.

Művészet és irodalom.

Pályázat. A szabadkai daleyestület, hogy a magyar ferikar irodalom fejlesztéséhez hozzájáruljon, pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: 1. Kíván-
tatik egy négy szólamu a capella férfikar. 2. Csakis eredeti, meg sehol meg nem jelent népdal egyvelegek vagy néprománok pályázatnak; műdalok kizártnak. 3. Pályá-
díj 200 korona, melyből 100 koronával a viszonylag legjobb, 60 koronával a második és 40 koronával a harmadik mű díjaztatik, ezért a jutalmazott művek a szabadkai daleyestület kizárólagos tulajdonai lesznek az ezzel járó minden jogokkal. 4. A pályamunkák idegen kézzel leírva s zárt jellegű levéllel ellátva 1895. évi április hó 15-ig Kosztolányi Árpádnak Szabadkán, mint a daleyestület titkárához beiktalendők; később érkező pályamunkák nem vételnek figyelembe. A bírálóbizottság, mely a szabadkai daleyestület által kiküldött bizottság-
ból áll, a beérkező művek felett bírálatát s a pályázat eredményét legkésőbb 1895. évi május hó 15-ig fogja kibírdetni. A szabadkai daleyestület.

„Dunamenti nóták“ cím alatt Hiller József futtati tanító, lapunk munkatársa, hat eredeti magyar népdalt adott ki énekhangra zongorakisérettel. A zené-
sített költemények egyrészt saját, másrészt Pálmay Ilka, Csupor Gyula palánkai főszoigabiró és Trencsényi Károly zombori kereskedelmi iskolai tanár tolaiból kerültek ki. A csinos kiállítású mű Egl József futtati apát-plébános-
nak van ajánlva s kapható szerzőnél Uj-Futtakon. — Ára 80 kr.

A „Vasárnapi Ujság“ február 3-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Dr. Dankó József“. (Arcképpel). Memortól. — „Bucus a nap-
tól“. Vajda János költeménye. — „A lábszánkó-versenyek-
ről“. Irta Chernel István. (Képekkel Norvégiában fel-
vetű fényképek után). — „A Niagara vizeses telen“. Dr. Krécsy Bélától. (Képekkel: 1. A Niagara telen. 2—4. Zuzmarás fák a Niagara mellett. Eredeti amerikai fény-
képek után). — Komjátly Jenő utolsó költeménye: „Euthanzia“. — „Komjátly Jenő balálára“. Költemény Telekes Bélától. — „A magyarországi történelme“. Arab elbeszélés Tunisból. Közli Csik-Volecz Sándor. — „Baratieri olasz tábornok“. (Arcképpel). — „A francia bűntető gyarmatok“. — „A budapesti koresolyázó-egylet új palotája. (Dörre Tivadar és Hary Gyula rajzaival). Markó Miklóstól. — „Tündér-világ a jegen“. (Képekkel a jégünnepélyről: 1. Hoféherke és Karneval herceg nászmenete. Jantjy Matyas rajza. 2. A boszorkányvár. (Weinwurf A. fényképe). — „Nyári koresolyázás a dobsinai jégbarlangban“. (Bellony L. rajzaival). — „Giers Karlovics Miklós, az elhunyt orosz külügyminiszter.“ (Arcképpel). — „A legmagasabb ház.“ (Képpel). — Irodalom és művészet. Közinteztek és egyletek, Sakk-játék, Képtalány stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság regénytára“ e héten Petelei István „Lobbanás az alkonyatban“ című elbeszélését kezd meg s Verne Gyula „Antifer mester csudalatos kalandjai“ című regényének folytatását közli, a francia kiadás eredeti rajzaival illusztrálva. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyed-
évre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Bu-
dapest, egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

A gyermekek heveny genyes középfülgyuladása. Dr. Váli Ernőtől. Budapest, 1894. Meg-
gyéneknek egyik ifjabb és már neves orvosra dr. Váli Ernő, budapesti orr- és fülorvos bocsátott ki fenti címen egy igen érdekes füzetet. Két éve ennekéltte a fül esetenyujtványának felvetéséről írt. Váli Ernő már mint orvostanhallgató adott ki egyes orvosi értekezéseket, melyek közül kiemelem a szerb hadsereg egészségügyének ismertetését. Utóbbi műve Juba Adolf dr. uvidéki földink közreműködése mellett látott napvilágot. A mostani értekezése monografia a szó szoros értelmében. Hangsúlyozza, hogy a fül genyedeése állandó veszélyt képez, mely néha évek után is a beteg életét támadja meg. A gyermekkorban főleg a ragályos beteg-
ségek u. m. himlő, vörheny, kanyaró, influenza és dif-
teritisz okozzák a fül genyes lobját, melyeknek mikrobái a középfülbe jutnak. Gyermekekénél 65-66%-ban fordul elő. Erős fülfájással, mely a nyak, fejtető és fogak felé sugároz, kezdődik, mihez néha erős láz, sőt görcsök is lépnek; ezen körjelek megszűnnek, amint a geny a fül dobbartyáját áttöri és a külső vezetéken kifolyik. Sok szülő ilyenkor belenyugszik, hogy a fájdalmak eltűntek és a genyedés miatt orvost nem keres fel, ami aztán később, sokszor évek múlva megbosszulja magát. Ezen genyes füllob következménye a nehéz hallás, sokszor siketség, agyhártyalob, a csecsnyujtvány elgenyedeése, agytályog, sőt vérmérgezés is. Szerző igen világosan és érdekesen írja le az alanyi és tárgyi tüneteket, a kórok-
tant, a lefolyást, kórjólást. Emellett a legújabb tudománys vívmányok színvonalán álló kezelést közli, melyet minden orvosnak a lehető legnagyobb figyelmébe lehet ajánlani. Végül az egyes fertőző betegségek és a füllob közötti viszonyt tárgyalja. Az értekezés oly világosan és szabatosan van megírva, hogy néhány orvosi kifejezéstől eltekintve, a laikus is megérti s különösen azt, hogy a középfül genyes lobja korántsem ártatlan betegség, hanem a legzomorubb következményeket vonja maga után. Dr. Thim József.

Színház.

Hétfőn Kishonti Samu jutalomjátékául „A löseai fehéraszony“ ment. Kishonti a társulatnak egyik leg-
törekvőbb tagja s így igyekezete megerdemelte azt, hogy a közönség tömegesen látogatta meg ezt az előadást. Az előadásról azonban sok jót nem mondhatunk. Föltűnő és bosszantó volt, hogy a szereplők legnagyobb része a szerepből egy szót sem tudott. Az egész idény alatt következetesen ajánlottuk a társulatnak, hogy nagyobb figyelemmel és gondal készüljenek az előadásokra; most már fölsőlegesen tartjuk újlag figyelemzettségek irni,

hiszen meggyőződöttünk már arról, hogy a társulat még a jóakaratot is nélkülözi.

Kedden Csiky Gergely „A stomfai család“ c. színműve került színre. Az előadás kissé vontatott, de azért elég tűrhető volt. Legjobban játszott természetesen ez alkalommal is Laczkó Aranka. Olyan pompásan dolgozta ki szerepét s olyan ritka természetességgel játszott, hogy a közönség igazi elragadtatással tapsolt. Mellette Polgár Károly aratott szép sikert. Benkő, Gyarmathy és Krémer megállták a helyüket.

Szerdán „Furesa háboru“ c. operettet adták; az előadás elég sikerült volt.

Holnapra a „Klári“ c. operette bemutató előadása van a színlapon hirdetve. Kívánatos volna, hogy ez az előadás ne maradjon el holnap is, mint a múlt héten.

Levelezés.

Ó-Becse, 1895. február 4.

Tűzoltó-gyűlés. — Izr. nőegyleti bál. — III. patika. — Álarcos bál.

Nagy érdeklődéssel tekintett közönségünk az önk. tűzoltó-testület közgyűlése elé, mert már évek óta gya-
nus hírek keringtek az egylet belügyeiről s már évek óta nem tartották meg a közgyűlést az alapszabály követelte módon.

A közgyűlést szombat d. e. 9 órakor Gombos Béla főszoigabiró, mint elnök nyitotta meg, aki kifejezést is adott annak, hogy bár már 8 éve, hogy elnökke választott, még egyszer sem volt meghíva közgyűlésre és így az egylet belügyéről misem tud.

Ezután Fetter János alparancsnok felolvasta a he-
tegen fekvő főparancsnok helyett a jelentését.

A gyűlés kiemelkedő pontja volt azonban Osztro-
gonác Ferenc szertáros és ideigl. jegyző évi jelentése. Osztrogonác egyike a legbuzgóbb és akaraterővel bíró tagoknak, aki, mint szertáros, alig egy év alatt rendbe hozta a tűzoltó-testület csákszálmáját; leltárát. Még néhány ilyen buzgó tag kellene testületünkbe, ugybisszük, hogy egy rövid év alatt sokat nyerne a tűzoltó-testület jó hírneve. Jelentése szerint az egyletnek van 57 tagja, kilencszer tartottak tiszti ülést, kétszer becstelbíróági ülést. Évközben kilépett 7 és kitöröltetett 7 tag, új pedig belépett 10. Az egylet vagyona eszközökben 8802 frt. Majd köszönetet mondva Ó Becse városnak az évi 2000 frt segélyért, jelentését a tagok buzditásával zárja be.

A pénztárosi jelentés szerint 1894. évben bevétel volt 2834 frt 8 kr, kiadás 2717 frt 66 kr. Így átvitetik ez évre 116 frt 43 kr.

Ezután az üresedésben levő tiszti állások töltettek be. Szakaszparancsnok lett: Popovics Simon jegyző; jegyző: Jung Antal közgyám; segédtsizt: Mihajlovits Uros. Még néhány altiszti állás betöltése után kimondta a közgyűlés, hogy a várostól új laktanyát kér.

Az 1895. évben Kolozsvárott tartandó nagygyűlést a részvétel kimondatott s az előkészületek megtételével a tiszti ülés megbízottak. Néhány indítvány után, Gombos elnök elterésével az ülés véget ért.

A hét másik nevezetessége az izr. nőegyleti bál, illetve hangverseny volt.

A mulatságon díszes és válogatott közönség jelent meg. A műsort Révfy Géza zenetanár és Milkó Vilmos kezdték meg Meyerbeer „Dinorah“ nyitányaival. A művészi tökélyvel előadott mű, hosszúsága dacára lekötötte a közönség figyelmét. Az összjáték kifogástalanságát a közönség tapssal jutalmazta meg. Kétszer is kihívták az előadókat.

Ezután dr. Milkó Izidor író következett volna, hogy felolvasást tartson, de közbejött akadályok miatt meg nem jelenhetvén, „közbejött akadályokról“ címen írt felolvasását dr. Grünbaum Pál ügyvéd olvasta fel. A humoros felolvasást zajosan megtapsolták.

Farchy Gizella kisasszony énekelte ezután Mozarttól: Az ibolya és Schuberttől: Az én tanyám dalokat. A kis cukorbabuska kisasszony fülbemászó, kedves hangjával elragadta a közönséget úgy, hogy még egy magyar dallal kellett megtoldania. Farchy kisasszonynak gyenge, de igen kellemes hangja van s könnyedén énekel. Kiséretét Révfy játszotta.

Ismét zongora következett, Milkó Vilmos Liszt: Hugenotta ábrándját játszta. E nehéz és hosszú mű, va'óban kipróbálta Milkó erejét és bizonyosságát adta nagy gyakorlottságának.

Most Pataj Izabella a társ. polgári leányiskola tanítónője adta elő a „Levél“ monológot. Könnyed előadása, rokonszenves mondat zajos tapsra adott érdemet. Az ügyes előadást élvezettel hallgattuk.

Befejezéstül dr. Waldner József énekel magyar műdalokat Révfy kíséretével. Waldnernak erős bariton hangja, jó előadási képessége van és így nem csoda, hogy kétszer is megújrázták.

Hangverseny után tánc következett s tartott reggeli 4 óráig. A sok szép leány kapós volt és sokat táncoltak. Többen voltak a közel vidékről is. Az első négyest 46 pár táncolta.

Mindenkinek jókedve volt a bálon, de legvígabb volt talán mégis a patikárius. Húzták is szünóra alatt, hogy:

Hallod rózsám Katika,
Kell-e doktor, patika...

Örömeinek oka pedig az, hogy nekünk nem kell patika — csak a Katika. Ugyanis Csics Miklós III. patika felállítására iránti kérvényét az egészségügyi gyűlés előtte való napokban tárgyalván, kimondta, hogy elég nekünk két patika nagyon, még azok sem férnek meg, folyton tart még helykérdési pörök, minek még egy harmadik. De azért három községi orvosunk van. E hét elején az ujonnan választott dr. Szász István ugyanis már hozzánk költözött és megkezdte hivatalos működését. De hogy visszatérjek ismét a „ársangra, fel kell említenem, hogy a szokásos huszagyó-keddi álarcos bálát a „polg. magyar dalkör“ az idén is megtartja, még pedig a szokottnál nagyobb bobóságokkal. Külön e célra Lipcséből hozat a dalkör egy érdekes csoporto-
zatot, amely bizonyára nagy feltűnést fog kelteni.

Az álarcos bál látogatottságát a nagy érdeklődés már biztosítja. A vidékről is sokan érdeklődnek a bál iránt. A trefás meghívók legközelebb már szét fognak küldetni. —s—

könyvét s az azon kidolgozott alapszabályokat megerősítéssel végeztette a belügyminiszteriumhoz a korelnök már felterjesztette s így hibetelen rövid idő alatt megkezdte működését ezen Uj-Futtakon egyedüli egyesület, melynek eddig is már 100-on felül áll a tagszáma s amelybe még mindig jönnek a jelentkezők úgy Uj-, mint O-Futtakról.

A poruljárt házasságtörő. Leibach Antal földbirtokos dobokai szállásán rémes gyilkosság történt. Leidermann Iure ottani kertész, dacára nős voltának, másnak a feleségét szerette volna szeretőül bírni. Legjobban fájt a foga Bugyi János kocsis fiatal feleségére. Leidermann mézes-mázos szavakkal közeledett a szép asszony felé, de az erélyes szavakkal visszautasította az ajánlatot. Figyelmezteté is Leidermann, hogy nem telen beszédével ne zaklassa. Bugyi János is megtudván a dolgot, Leidermann éppen azon pillanatban, midőn ismét az asszonyhoz közeledett, torkon ragadta, s egy nagy konyhakéssel úgy oldalba szurta, hogy a hevesvérű szerelmes nyomban kiadta a lelkét. Bugyi önként jelentette föl magát s midőn a csendőrség a tényről meggyőződött, átadta a kir. járásbírósnak.

Kaszinói közgyűlés volt Apatinban vasárnap este 8 óra körül a kaszinó helyiségeiben az Andrácz-féle vendéglőben. A választás eredménye következő: elnök Krieg Béla, alelnök Jeisel Henrik, jegyző Szatmáry József, pénztárnok Ibisits Ignác, ügyész dr. Gräber Lajos, könyvtárnok Faust József, gazda dr. Zsibory József. Választmányi tagok: Balás Vince, Dombovits Márton, Declava Béla, Hauke Iure, Jellmann József, Kaufmann Sándor, dr. Lang József, Pálay Tivadar, id. Raichl Péter, dr. Steécz György, dr. Weidmann Vilmos és Zsuffa Antal. Számvizsgálók: Wolf Attila, Krieg Károly és Langer János.

Meghívó. A szabályi ipartestület folyó évi február hó 9-én a Valah-tele vendéglőben bált rendez. A tiszta jövedelem: a szabályi ipartestület iroda butorizására és felszerelésére fordítatni fog, miért is felléphetések köszönettel fogadtatnak, és hirlapilag nyugtáztatnak. Belső díj személyenként 50 kr. Kezdeté este 8 órakor.

Leányrablás. A mi Bácskánkban a régi romantika nem halt ki egészen s különösen olykor-olykor előfordul a szerb hitsorsaink között, kiknél az ugynevezett „uszkocsizás“ divat. Büntető törvényünk az ilyen leányrablást meglehetősen súlyosan bünteti, azonban mit törődik a szerelmes ifjú a törvénnyel, csak imádoztját — kit szülőinek ellenzése folytán szépszerivel magának nem mondhat — elnyerhesse. Ugyanezen eset történt meg az elmúlt héten Adán is, midőn Beslin Misó leányát Szmiljanszky Szimó fia a szállásról — lehet, hogy erőszakból, de az is lehet, hogy a leány beleegyezésével a szállásról eluszkocsiztatta. A szülők azután a rendőrség és csendőrség segítségével nyomozni kezdték s meg is találták a fiatalokat Petrovovszellon. De nem kevésbé voltak a leány szülői meglepve, midőn feltalált leányukat a legény elhagyására s a szülői házhoz való visszatérésre felszólították, a leány az engedelmességet kereken megtagadta s kijelentette, hogy a szülői házhoz majdan csak férjével fog visszatérni. Ily körülmények között azután a szülők nem tehettek egyebet, minthogy a fiatalokat rabították sorsukra.

Tűzoltó-bál Bulkeszen. A bulkeszi tűzoltóság folyó évi január hó 31-én sikertűlt táncmulatságot rendezett, mely alkalommal felléptek: Kottler Ottó lelkész 50 kr., Tessenyi István jegyző 4 frt 20 kr., Gruby C. M. 50 kr., Krámer Péter 1 frt, Bruck Arnold (Ujvidek) 50 kr., Elicker Bálint 50 kr. és Schwendner József 50 kr.

Megszökött az urától. Bertye Novák csuroghy lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy neje szül. Bozsity Szóka töle megszökött, az ő beleegyezése és cselekedésvény nélkül Filipesev Szimó ő-becsei lakosnál már régebbi idő óta szolgálatban áll. Kéri a hűtlen asszony haza toloncolását.

Öngyilkos rendőr. Tikviczky János szabadkai városi lovasrendőr a napokban szolgálati fegyverével szájába lőtt s azonnal megbalt. A golyó a fejétől négy-krajcáros nagyságu lukat furva a sapkában akadt meg. Tettenek oka még kiderítve nincsen, de valószínű, hogy részegségében követte el.

Pofoszkodás táncközben. A kupuzsina nagyvendéglőben e hó 3-án a szokásos vasárnapi táncmulatság alkalmával egy St. G. nevű polgár-embernek fiát néhány pofonnal tisztelték meg legényársai, mert nem találták odavalónak, (nem felvégi.) Ugyanis megjegyzendő, hogy e községben a nagyvendéglőn kívül egy a Kafanaboz címzett tánchelyiség is van, melyhez a legények véleményei szerint St. G. fia tartoznék, (mert alvégi.) Így tehát nem lehet csodálni a mulató legények felháborodását! De evvel még nincs vége történetünknek, mert nevezett legényeknek hajadon nénje is a leány-sereg közt lévén, s a pofoszkodó legények közé vegyült bátyja megmentésére. Ezt látva az ablak alatt levő édes anyjuk, kit szintén a kíváncsiság oda csalt, de úgy látszik, hogy a fián elkövetett szemmel, mert behatolt a helyiségbe, s szitkokkal, átkokkal balmozá el a pofoszkodókat. No, hogy ez a vén asszony ne szídjon minket rebegé egyik legény — tegyük ki őket mindannyiukat. Persze ez elég biztató szó volt abhoz, hogy mindháromnak megadták az utat; azaz magyarul mondva: kidobták. Údvos tanuság tehát az: hogy ki-ki maradjon a maga fészékénél.

A zombori vadászati jog bérbeadása. Zombor szab. kir. város területén bérbeadott vadászati jog bérlete f. évi július hó 31-én lejár; a vadászati jognak újabb hat évre leendő bérbeadása alkalmából a feltételek megállapítása végett szükségesnek mutatkozik a határbeli azon birtokosok meghallgatása, kiknek birtoka az 1883. évi XX. t. c. értelmében külön önálló vadászterületet nem képez, annyival is inkább, mert több zombori birtokos kérvényt nyújtott be hozzám az iránt, hogy az eddigi szerződésben foglalt, a lóháton agarakkal való vadászat tilalma, a jövő szerződés feltételeiből kihagyassék. Ennek folytán felhívtam Zombor város határbeli mindazon földbirtokosok, kiknek földbirtoka az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ában körülírt területek közé nem tartozik, hogy f. évi február hó 20-án d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartandó birtokossági gyűlésen

megjelenni és a bérbeadási feltételek iránt, illetve a fentemlítt tilalom jövőben is leendő fenntartása vagy eljéteése iránt nyilatkozni sziveskedjenek. Zomborban, 1895. évi február hó 6-án. Schlagger Gyula s. k., polgármester.

Művészet és irodalom.

Pályázat. A szabadkai daleyestület, hogy a magyar férfiak irodalom fejlesztéséhez hozzájáruljon, pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: 1. Kívánatuk egy négy szólamu a capella férfiak. 2. Csakis eredeti, meg sehol meg nem jelent népdal egyvelegek vagy néprománok pályázatnak; műdalok kizártnak. 3. Pályadíj 200 korona, melyből 100 koronával a viszonylag legjobb, 60 koronával a második és 40 koronával a harmadik mű díjazatik, ezért a jutalmazott művek a szabadkai daleyestület kizárólagos tulajdonai lesznek az ezzel járó minden jogokkal. 4. A pályamuok idegen kézzel leírva s zárt jelű levéllel ellátva 1895. évi április hó 15-ig Kosztolányi Árpádnak Szabadkán, mint a daleyestület titkárához beküldendő; később érkező pályamuok nem vétetnek figyelembe. A bírálóbizottság, mely a szabadkai daleyestület által kiküldött bizottságból áll, a beérkező művek felett bírálatát s a pályázat eredményét legkésőbb 1895. évi május hó 15-ig fogja kihirdetni. A szabadkai daleyestület.

„Dunamenti nóták“ cím alatt Hiller József futtaki tanító, lapunk munkatársa, hat eredeti magyar népdalt adott ki énekhangra zongorakísérettel. A zenésített költemények egyrészt saját, másrészt Pálmay Ilka, Csupor Gyula palánki főszoigabíró és Trencsényi Károly zombori kereskedelmi iskolai tanár tollából kerültek ki. A csinos kiállítású mű Eigl József futtaki apát-plébánosnak van ajánlva s kapható szerzőnél Uj-Futtakon. — Ára 80 kr.

A „Vasárnapi Ujság“ február 3-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Dr. Dankó József“ (Arcképpel). Memortól. — „Bucsu a napot“ Vajda János költeménye. — „A lábszánkó-versenyekről“ Irta Chernel István. (Képekkel Norvégiában felvett fényképek után). — „A Niagara vizesés telen“ Dr. Krécsy Bélától. (Képekkel: 1. A Niagara telen. 2—4. Zuzmarás fák a Niagara mellett. Eredeti amerikai fényképek után). — Komjáthy Jenő utolsó költeménye: „Euthánázia“. — „Komjáthy Jenő halálára“. Költemény Teleskes Bélától. — „A magyarországi történelme“. Arab elbeszélés Tuniszból. Közli Csik-Volecz Sándor. — „Baratieri olasz tábornok“. (Arcképpel). — „A francia büntető gyarmatok“. — „A budapesti korsolyázó-egylet új palotája. (Dörre Tivadar és Hary Gyula rajzaival). Markó Miklóstól. — „Tündér-világ a jegen.“ (Képekkel a jégűnnepekről: 1. Hofelérke és Karneval herceg népmenete. Jantyk Matyas rajza. 2. A boszorkányvár. (Weinwurm A. fényképe). — „Nyári korsolyázás a dobsinai jégbarlangban.“ (Bellony L. rajzaival). — „Giers Karlovics Miklós, az elhunyt orosz külügyminiszter.“ (Arcképpel). — „A legmagasabb ház.“ (Képpel). — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány stb. reudes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ regénytára“ e héten Petelei István „Lobbanás az alkonyatban“ című elbeszélését kezdi meg s Verne Gyula „Antifer mester csudalatos kalandjai“ című regényének folytatását közli, a francia kiadás eredeti rajzaival illusztrálva. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre vére csak 1 frt 20 kr.

A gyermekek heveny genyes középfülgyuladása. Dr. Vali Ernőtől. Budapest, 1894. Meggyegeknek egyik ifjabb és már neves orvosa dr. Vali Ernő, budapesti orr- és fülörvos bocsátott ki fenti címen egy igen érdekes füzetet. Két éve ennek előtte a fül ecesnyújtványának felvetéséről és javallatairól irt. Vali Ernő már mint orvostanbálgató adott ki egyes orvosi értekezéseket, melyek közül kiemelem a szerb hadsereg egészségügyének ismertetését. Utóbbi műve Juba Adolf dr. újvidéki földink közreműködése mellett látott napvilágot. A mostani értekezése monográfia a szó szoros értelmében. Hangsúlyozza, hogy a fül genyede állandó veszélyt képez, mely néha évek után is a beteg életét támadja meg. A gyermekkorban főleg a ragályos betegségek u. m. himlő, vörheny, kanyaró, influenza és difteritisz okozzák a fül genyes lobját, melyeknek mikrobái a középfülbe jutnak. Gyermekeknek 65-6%-ban fordul elő. Erős fülfájással, mely a nyak, fejtető és fogak felé sugároz, kezdődik, mihez néha erős láz, sőt görcsök is lépnek; ezen körjelek megszűnnek, amint a geny a fül dobhártyáját áttöri és a külső vezetékben kifolyik. Sok szülő ilyenkor beleenyugszik, hogy a fájdalom elűntek és a genyedés miatt orvost nem keres fel, ami aztán később, sokszor évek múlva megbosszulja magát. Ezen genyes füllob következménye a nehéz hallás, sokszor siketség, aghártyalob, a csecsnyújtvány elgenyedése, agytályog, sőt vérmérgezés is. Szerző igen világosan és érdekesen írja le az alanyi és tárgyi tüneteket, a kórközt, a lefolyást, kórjólást. Emellett a legújabb tudományos vívmányok színvonalán álló kezelést közli, melyet minden orvosnak a lehető legnagyobb figyelmébe lehet ajánlani. Végül az egyes fertőző betegségek és a füllob közötti viszonyt tárgyalja. Az értekezés oly világosan és szabatosan van megírva, hogy néhány orvosi kifejezéstől eltekintve, a laikus is megérti s különösen azt, hogy a középfül genyes lobja korántsem ártatlan betegség, hanem a legzomorubb következményeket vonja maga után. Dr. Thim József.

Szinbáz.

Hétfőn Kishonti Samu jutalomjátékául „A löselei felhársony“ ment. Kishonti a társulatnak egyik legterősebb tagja s így igyekezete megeredemelte azt, hogy a közönség tömegesen látogatta meg ezt az előadást. Az előadásról azonban sok jót nem mondhatunk. Föltűnő és bosszantó volt, hogy a szereplők legnagyobb része a szerepből egy szót sem tudott. Az egész idegy alatt következetesen ajánlottuk a társulatnak, hogy nagyobb figyelemmel és gondal készüljenek az előadásokra; most már fölöslegesnek tartjuk újlag figyelemzetéskép írni,

hiszen meggyőződöttünk már arról, hogy a társulat még a jóakaratot is nélkülözi.

Kedden Csiky Gergely „A stomfai család“ c. színműve került színre. Az előadás kissé vontatott, de azért elég tűrhető volt. Legjobban játszott természetesen az alkalommal is Laczkó Aranka. Olyan pompásan dolgozta ki szerepét s olyan ritka természetességgel játszott, hogy a közönség igazi elragadtatással tapsolt. Mellette Polgár Károly aratott szép sikert. Benkő, Gyarmathy és Krémer megállták a helyüket.

Szerdán „Furesa háboru“ c. operettet adták; az előadás elég sikertűlt volt.

Holnapra a „Klári“ c. operette bemutató előadása van a színlapon hirdetve. Kívánatos volna, hogy ez az előadás ne maradjon el holnap is, mint a mult héten.

Levelezés.

Ó-Becse, 1895. február 4.

Tűzoltó-gyűlés. — Izr. nőegyleti bál. — III. patika. — Álarcos bál.

Nagy érdeklődéssel tekintett közönségünk az önk. tűzoltó-testület közgyűlése elé, mert már évek óta gyanus hírek keringtek az egyesület belügyeiről s már évek óta nem tartották meg a közgyűlést az alapszabály követelte módon.

A közgyűlést szombat d. e. 9 órakor Gombos Béla főszoigabíró, mint elnök nyitotta meg, aki kifejezést is adott annak, hogy bár már 8 éve, hogy elnöké választott, még egyszer sem volt meghíva közgyűlésre és így az egyesület belügyéről mitsem tud.

Ezután Fetter János alparancsnok felolvasta a betegesen fekvő főparancsnok helyett a jelentését.

A gyűlés kiemelkedő pontja volt azonban Osztrogonác Ferenc szertáros és idegeli jegyző évi jelentése. Osztrogonác egyike a legbuzgóbb és akaraterevel bíró tagoknak, aki, mint szertáros, alig egy év alatt rendbe hozta a tűzoltó-testület csákszálmáját; leltárát. Még néhány ilyen buzgó tag kellene testületünkbe, úgyhisztük, hogy egy rövid év alatt sokat nyerne a tűzoltó-testület jó hírneve. Jelentése szerint az egyletnek van 57 tagja, kilencszer tartottak tisztútlést, kétszer becsületbírósi ülést. Évközben kilépett 7 és kitérőltetett 7 tag, új pedig belépett 10. Az egyesület vagyona eszközökben 8802 frt. Majd köszönetet mondva Ó-Becse városnak az évi 2000 frt segélyért, jelentését a tagok buzditásával zárja be.

A pénztárosi jelentés szerint 1894. évben bevétel volt 2834 frt 8 kr., kiadás 2717 frt 66 kr. Így átvitetik ez évre 116 frt 43 kr.

Ezután az üresedésben levő tisztú állások töltettek be. Szakaszparancsnok lett: Popovics Simon jegyző; jegyző: Jung Antal közgyám; segédjegyző: Mihajlovits Uros. Még néhány altisztú állás betöltése után kimondta a közgyűlés, hogy a várostól új laktanyát kér.

Az 1895. évben Kolozsvárt tartandó nagygyűlésen a részvétel kimondatott s az előkészületek megtételével a tisztú ülés megbízott. Néhány indítvány után, Gombos elnök éltetésével az ülés véget ért.

A hét másik nevezetessége az izr. nőegyleti bál, illetve hangverseny volt.

A mulatságon díszes és válogatott közönség jelent meg. A műsort Révfy Géza zenetanár és Milkó Vilmos kezdték meg Meyerbeer „Dinorah“ nyitányaival. A művészi tökélyvel előadott mű, bosszasága dacára lekötötte a közönség figyelmét. Az összjáték kifogástalanságát a közönség tapssal jutalmazta meg. Kétszer is kibívták az előadókat.

Ezután dr. Milkó Izidor következett volna, hogy felolvasást tartson, de közbejött akadályok miatt meg nem jelenetvén, „közbejött akadályokról“ címen irt felolvasását dr. Grünbaum Pál ügyvéd olvasta fel. A humoros felolvasást zajosan megtapsolták.

Farchy Gizella kisasszony énekelte ezután Mozarttól: Az ibolya és Schubertől: Az én tanyám dalokat. A kis cukorbabuska kisasszony fülbenézés, kedves hangjával elragadta a közönséget úgy, hogy még egy magyar dallal kellett megtoldania. Farchy kisasszonynak gyenge, de igen kellemes hangja van s könnyedén énekel. Kisérte Révfy játszott.

Ismét zongora következett, Milkó Vilmos Liszt: Hugenotta ábrándját játszta. E nehéz és hosszú mű, valóban kipróbálta Milkó erejét és bizonyosságát adta nagy gyakorlottságának.

Most Pataj Izabella a társ. polgári leányiskola tanítónője adta elő a „Levél“ monológot. Könnyed előadása, rokonszenves modora zajos tapsra adott érdemet. Az ügyes előadást élvezettel hallgattuk.

Befejezésül dr. Waldner József énekel magyar műdalokat Révfy kísérettel. Waldnernek erős bariton hangja, jó előadási képessége van és így nem csoda, hogy kétszer is megújrazták.

Hangverseny után tánc következett s tartott reggeli 4 óráig. A sok szép leány kapós volt és sokat táncoltak. Többen voltak a közel vidékekről is. Az első négyest 46 pár táncolta.

Mindenkinek jókedve volt a bálon, de legvigább volt talán mégis a patikárius. Húzták is szűnőra alatt, hogy:

Hallod rózsám Katika,
Kell-e doktor, patika...

Örömeinek oka pedig az, hogy nekünk nem kell patika — csak a Katika. Ugyanis Csics Miklós III. patika felállítására iránti kérvényét az egészségügyi gyűlés előtte való napokban tárgyalván, kimondotta, hogy elég nekünk két patika nagyon, még azok sem férnek meg, folyton tart még helykérdési pörök, minek még egy harmadik.

De azért három községi orvosunk van. E hét elején az unjonnan választott dr. Szász István ugyanis már hozzánk költözött és megkezdte hivatalos működését.

De hogy visszatérjek ismét a farsangra, fel kell említenem, hogy a szokásos huszagyó-keddi álarcos bál a „polg. magyar dalkör“ az idén is megtartja, még pedig a szokottnál nagyobb bohóságokkal. Külön e célra Lipcséből hozat a dalkör egy érdekes csoportot, amely bizonyára nagy feltűnést fog kelteni.

Az álarcos bál látogatottsága a nagy érdeklődés már biztosítja. A vidékekről is sokan érdeklődnek a bál iránt. A tréfás meghívók legközelebb már szét fognak küldetni.

HIRDETÉSEK.

123. szám.
 1895.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott Beregh község elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján a község tulajdonát képező vadászati jog hat egymás után következő évre, vagyis 1895 év augusztus hó 1-től 1901. évi július hó 31-ig terjedő időtartamra **1895. évi február hó 24-én delután 3 órakor Beregh község házában** a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adani.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.
 Kelt Bereghen, 1895. évi január hó 29-én.

Grosser Lajos, **Lukity Jozse,**
 jegyző. 3-2 bírő.

Bérbeadó lakás.

Bosnyák Gyéna 223. számú sarokháza **folyó évi május hó 1-től** bérbeadó, bánát küllváros, vásártér. Ezen lakás 3 szobából, egy bolt-helyiségből és pincéből áll. Igen alkalmas üzlet-helyiségnek. Bővebb értesítést a háztulajdonosnál nyerhetni. 2-2

Eladó vagy kiadó.

Bajai-utca 12. szám alatti lakház (az árúcsarnok mellett), mely áll **6 szoba és melléképületekből**, azonnal rendelkezésre bocsátható. Bővebb értesítéssel szolgál

SULYOK FERENCZ,
 Rókus-utca 39.

Kiadó lakás.

Felsővárosban, Farkas-utca 108-ik szám alatti lakház (a szerb kistemplom szomszédságában), mely áll **5 szoba, éléskamra, padlás és fedett folyósóból**, 1895. évi május hó 1-től kiadó. Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos

Sztrilich Mihályné
 szül. Hoffmann Janka.

219. szám.
 1895.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott Kolluth község elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint községünkben lekötés folytán üresedésbe jött egy gyalogrendőri állás választás útján betöltendő.

Pályázók tartoznak igazolni, hogy magyar honpolgárok; 24-60 évesek; kifogástalan előéletűek, egészséges testalkatúak és hogy a magyar és német nyelvet szóval és írásban bírják.

Evi fizetés 250 frt utólagos havi részletekben. Pályázati folyamodványok **folyó évi február hó 28-ig** Kolluth község elöljáróságánál nyújthatók be. Kolluth, 1895. évi február hó 6-án.

Zimmermann György, **Weber György,**
 jegyző. 3-1 bírő.

540. szám 1895.

Pályázati hirdetmény.

Almás községben megüresedett s 300 forint évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága által 6. közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megkivánt képesítést és erkölcsi viseletüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket hozzám **folyó hó 28-áig** nyújtsák be.

Bács-Almás, 1895. évi február hó 5-én.

DEÁK ZSIGMOND,
 főszolgabíró.

480. szám.
 kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse nagyközség elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy elbocsajtás folytán üresedésbe jött 1 lovas és 2 gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, miszerint sajátkezüleg irt kérvényeiket legkésőbb **folyó évi február hó 20-áig** ezen elöljárósághoz nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

a) magyar állampolgárok,
 b) védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik élet-
 évüket betöltötték, a 45-iket el nem érték,
 c) feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan elő-
 életűek,

d) teljesen egészségesek,
 e) írni és olvasni tudnak s a községben divó magyar nyelvet bírják.

Ezen rendőri állásokra való megválasztásánál elsőbbség adatik:

első sorban: az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek, másodsorban: a hadsereg- és honvédségnél kiszolgált egyéneknek,

harmadsorban: az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban álló egyéneknek,

végül előny minden körülmény között a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásban való jártasság, valamint a nőtlenység.

A gyalogrendőri állás évi 300 frt, a lovasrendőri állás évi 300 frt és 150 frt lótarással van összekötve, mely összegek havonkénti részletekben és pedig utólag fizetendők ki a község pénztárából.

A megválasztott rendőrök kötelesek a szabályzat által megállapított egyenruhákat, ezeken kívül a lovasok a szolgálati lovat sajátjukból beszerezni, a felszerelésről, fegyverzetéről és lőszerről azonban a község fog gondoskodni.

Ó-Becsen, 1895. évi január hó 31-én.

3-2 **Az elöljáróság.**

Ház- és földeladás.

A Flórián-utcában lévő 436. számú ház és beltelek, továbbá a Rókus-temető megettől csajra föld, mely 13 1/2 katasztrális holdból áll, szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítást adnak néhai **Mayer Ignác örökösei.**

860. szám.
 kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járásának főszolgabírája részéről az Ó-Sztapár községében megüresedett jegyzői és ennek betöltésével esetlegesen üresedésbe jövő más állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A pályázni kívánók felhívtnak, miszerint kellőleg felszerelt és egyebek között főleg magyar és szerb jegyzőkönyvi nyelvű községekben képesítéssel bíró oklevéllel ellátandó kérvényüket **folyó évi február hó 21-ig** nyújtsák be.

Megjegyeztetvén, hogy a választás Ó-Sztapáron a község házában február hó 22-én (pénteken) reggeli 10 órakor fog megtartatni.

Az állások javadalmazásai a következők:

I. **Jegyzői állás:**
 a) 525 frt készpénz fizetés,
 b) 12 kocsi első minőségű széna,
 c) 1/4 telek föld haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti,
 d) szabad lakás.

II. **Segédjegyzői állás:** 600 frt készpénz fizetés.

III. **Irnoki állás:** 400 frt készpénz fizetés.
 Apatin, 1895. évi február hó 1-én.

Hauke Imre,
 főszolgabíró.

2-1

Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság.

Budapest-Kőbánya, 1895. január hó.

T. c.

Van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy országszerte legelőnyösebben ismert söreinkből, u. m.:

Polgársör, márciusi világos,
 sötét,

Királysör, világos,
Szent-Istvánsör, à la pilseni,
Kőbányai Barátsör, bajor módszer szerint,
Kiviteli Márciusi sör

HEISLER LAJOS urnál ZOMBORBAN

Basa-utca 199. sz. (Trischler-féle ház)

- FOGYASZTÁSI IRODA -

főraktárt nyitottunk, a hol söreink úgy palackokban, mint hordókban mindenkor kintünö minőségben kaphatók.

Kérjük önt, sziveskedjék szükségletével nevezett főraktárunkhoz fordulni, a ki, általunk kellőleg támogatva, minden igyekezettel azon lesz, b. rendelései figyelmes foganatosításával legteljesebb megelégedését kiérdemelni.

2-1

Tisztelettel

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvénytársaság.

732. szám.
 1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 5244. sz. végzése által Stolcz Ferenc végrehajtató javára Omelka János bogojevai lakos ellen 154 frt 8 kr tőke, ennek 1893. évi október hó 8-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 22 kr perköltség követelés és 4 frt 95 kr árverési díj erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 frtra becsült 30 hecto siller bor és 5 hordóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 7054/1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bogojeva község házában leendő eszközésére **1894 évi február hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hívattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1895. évi február hó 3-án.

Oláh János,
 kir. bir. végrehajtó.

17623 sz.
 tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtatójának Eberhardt szül. Weisz Teréz végrehajtást szenvedő elleni 800 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Sztanisits község határában fekvő, a sztanisitsi 1748 sz. rijkben fogalt Eberhardt szül. Weisz Terézia nevében álló A. I. 1-8. sor-z. a. 1/4 telek földre 1769 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi február hó 25-ik napján délelőtti 10 órakor** Sztanisits község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 176 frt 90 kít készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban, 1894. évi november hó 17-én.

A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány Péter,

kir. trvszéki bírő.

Eladó

Zomborban, a Szelenese külvárosban fekvő néhai **ESZTERGAMY KÁROLY** tulajdonához tartozott 9 hold 409 1/2 0l terményiségű ugynevezett

„CSAIRA”

föld, a rajta lévő házal együtt. Értesítést ad:

3-2 Özv. Esztergamy Károlyné.

Egész
 Felv
 Negy
 A la
 illető
 szerke
 a lapu

Egyes

Percze

Az anya

Percz

és nagy

megye k

Az

igazgat

miniszter

anyaköny

az anyak

helyének

Irány

vétel nek

alkalmas

anyaköny

A ki

tekké csop

a kerület

kerület sz

3000 lélek

34 közseg

tassék. ho

nál lehető

ségek csop

dolgaiban

kötötésber

ne kelljen

felekezeti

A tö

kerületben

kerület s

csoportosi

Font

kosság u

anyaköny

az egyház

A má

igazgatási

anyaköny

a helyette

Any

vény értel

a hol a sz

helye, a j

Ha ilyen

ben, törvé

ember jav

oly kerít

A

Cs

A

Cs

I

I

M

H

H

A

M

I

N

A

I

I

M

—

M

E

M

E

A

S